
Vanhusneuvoston kokous

Aika: Keskiviikko 21.5.2025 klo 12.30–15

Paikka: Helsingin kaupungintalo, kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä:

Valtuustoryhmien edustajat:

Auni-Marja Vilavaara (Vihr.) pj.
Päivi Riihilahti-Syvänen (Kok.), etäyhteys
Vesa Paavonen (SDP)
Jussi Silvonen (Vas.)
Reetta Angelvo-Riipinen (PS)

Järjestöjen edustajat:

Marjatta Järvi Eläkeläiset ry., Helsingin aluejärjestö, Leena Lähdesmäen varajäsen
Olavi Nieminen Helsingin kansallinen senioripiiri, Pirjo-Liisa Kangasniemen varajäsen
Erik Wallin Samrådet i SPF Helsingfors
Lahja Sjöblom Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri
Liisa Hanganmäki Helsingin Kunnalliset eläkeläiset
Eva Rönkkö Jade-yhteisö
Marja Ruotsalainen Pääkaupunkiseudun omaishoitajat
Maarit Turu-Gromoff Helsingin Muistiyhdistys
Ulla Lumijärvi Helsingin seurakuntayhtymä

Kaupungin pysyvät asiantuntijat

~~Pia Nurme Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala~~
Emmi Komlosi Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
~~Valteri Karttunen Kaupunkiympäristön toimiala~~
Minna Ekman Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
Tommi Sulander Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat (kaupunginkanslia):

Marja Säikkä asiantuntija, vanhusneuvoston sihteeri
Tiina Lappalainen asiantuntija, vammaisneuvoston sihteeri

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.30.

2 Osallistujien toteaminen

Todettiin kokouksen osallistujat. Osa toimialojen edustajista varajäsenineen on estynyt osallistumaan ja lisäksi yksi jäsenistä osallistuu etäyhteydellä.

3 Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

4 Muistion tarkastaminen ja edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio on jaettu vanhusneuvostolle ja vanhusneuvoston verkkosivuille. Tämän kokouksen muistion tarkastajiksi valittiin Lala Sjöblom ja Maarit Turu-Gromoff.

VANHUSNEUVOSTO

5 Vanhuspalveluiden arvioinnin valmistuminen

Vanhusneuvostolle on toimitettu sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden vastaukset vanhusneuvoston tekemiin lisäkysymyksiin. Niistä ei herännyt kokouksessa enää keskustelua, joten todettiin, että arviointiprosessi on käyty läpi ja saatu valmiiksi vanhuspalvelulain mukaisesti.

6 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) ajankohtaiset, Marja Säikkä**a. Hyte-barometri ja koonti Helsingin hyvinvointisuunnitelman tarkennetusta valmistelusta ja päätöksenteosta**

Vanhusneuvosto on saanut tutustuttavakseen Hyte-barometrin ja koonnin Helsingin hyvinvointisuunnitelman tarkennetusta valmistelusta ja päätöksenteosta. Kokouksessa ei ollut erillistä esittelijää, joten aineistoa käytiin läpi puheenjohtajan ja sihteerin johdolla. Todettiin, että hyte-barometristä löytyy hyvin tietoa painopisteittäin. Samoja ilmiöitä on tunnistettu myös vanhusneuvostossa ja siihen kuuluvissa järjestöissä. Käytiin keskustelua sukupuolen ja koulutustason vaikutuksesta hyvinvointiin ja pohdittiin keinoja miesten saamisesta mukaan hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan.

Keskustelua käytiin myös kohdennetun tiedon saamisesta. Käytössä oleva tieto perustuu esimerkiksi THL:n TerveSuomi -tutkimukseen, jossa ikääntyneiden otanta ei ole ollut kovin suuri. Sotepe:n tietojen saamista vaikeuttaa Apotti, josta ei saada tietoja tiedolla johtamisen näkökulmasta.

b. Suunnitelma vanhusneuvoston hyte-yhteistyön rakenteistamisesta

Marja Säikkä esitteli suunnitelmia yhteistyörakenteeksi vanhusneuvoston ja Ikääntyneiden elämänkaariryhmän välillä. Asiaa on käsitelty Ikääntyneiden elämänkaariryhmässä 21.5.2025. Vanhusneuvosto on tunnistettu keskeiseksi ja lakisääteiseksi yhteistyökumppaniksi hyte-suunnitelman tekemisessä ja muussakin yhteistyössä. Yhteistyön toteuttamistavoiksi on etsitty konkreettisia toimintatapoja, jotta vanhusneuvoston kuulemiseen jää riittävästi aikaa, ja jotta tiedon kulku molempiin suuntiin voidaan varmistaa. Vanhusneuvostossa on useita toimialojen edustajia, jotka ovat myös nimettyinä edustajina ikääntyneiden elämänkaariryhmässä. Ikääntyneiden elämänkaariryhmän puheenjohtajana on Tarja Loikkanen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta.

Vanhusneuvosto piti tärkeänä, että myös yksittäisen ikääntyneen ääntä kuullaan sekä vanhusneuvostossa että hyte-työssä. Hyte-työn kohde on aina kaupunkilainen, ja vanhusneuvoston tehtävänä on arvioida kaupungin palveluita ikääntyneiden näkökulmasta.

7 Vanhusneuvoston toimintakauden 2023–2025 raportointi

Käytiin läpi ja hyväksyttiin vanhusneuvoston toimintakauden 2023–2025 raportti. Raportti koostuu toimintakertomuksesta, toiminnan arvioinnista ja ehdotuksista seuraavalle vanhusneuvostolle. Arvioinnin pohjana on käytetty vanhusneuvoston itsearviointikyselyä, Kerro kantasi -kyselyä ja keskustelutilaisuutta.

Tauko**8 Lausunnot ja kannanotot****a. Kannanotto asiakasmaksujen perimiseen ja perimättä jättämisen mahdollisuudesta tiedottamiseen**

Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat valmistelleet kannanottoa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle. Luonnos on toimitettu liitteenä ja käytiin läpi kokouksessa. Vanhusneuvosto hyväksyi kannanoton asiasisällön ja valtuutti työvaliokunnan jatkamaan

VANHUSNEUVOSTO

kannanoton valmiiksi saattamista yhteistyössä vammaisneuvoston kanssa. Vammaisneuvosto käsittelee kannanottoa kokouksessaan 11.6.2025. Vanhusneuvoston työvaliokunnalla ei ole enää kokousta, joten tarvittava työskentely tapahtuu sähköpostitse.

b. Lausunto potilas- ja sosiaaliasiavastaavien selvityksestä

Työvaliokunnan valmisteleva lausuntoluonnos oli sähköpostitse kommentoitavana. Korjausehdotuksia ei tullut. Lausunto on toimitettu määräaikaan mennessä.

c. Vastaukset valtionalouden tarkastusviraston kyselyyn omaishoidosta

Työvaliokunta on vastannut valtionalouden tarkastusviraston kyselyyn omaishoidosta. Luonnos vastauksista lähetettiin kommentoitavaksi neuvostolle. Korjausehdotuksia ei tullut. Vastaukset on toimitettu määräaikaan mennessä.

d. Lausuntopyyntö asemakaavan muutosehdotuksen nro 12972, Kiitotienkorttelit, asiakirjoista

Tuotiin tiedoksi vanhusneuvostolle tullut lausuntopyyntö. Koska vanhusneuvoston toimintakausi on päättymässä, asiaa ei enää ehditä käsitellä. Suunnitelmaan voi tutustua oma-toimisesti yksityishenkilöinä [Helsingin karttapalvelun kautta](#).

9 Toimijoiden kuulumiset**a. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hyte-nostot**

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hyte-nostot siirtyivät edellisestä kokouksesta ja käsiteltiin nyt. Tiedot löytyvät liitemateriaalista. Työväenopiston ja Arbiksen toiminta palvelevat kaiken ikäisiä. Toiminta tarjoaa mielekästä tekemistä ja syitä kotoa lähtemiseen. Ikääntyneitä on saatu hyvin mukaan toimintaan.

Vanhusneuvosto kysyi palveluverkon kattavuudesta. Omien palvelupisteiden lisäksi kursseja järjestetään seniorikeskuksissa, peruskouluilla, yhdistysten tiloissa ja muissa alueellisisissa toimipisteissä. Yhteistyöehdotuksia tilojen suhteen otetaan huomioon. Yhteistyöehdotuksia kannattaa tehdä suoraan ainealueiden opettajille, joiden yhteystiedot löytyvät [Työväenopiston](#) tai [Arbiksen](#) verkkosivuilta.

b. Seniorikeskushankkeiden ajankohtaiset

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut olivat toimittaneet sähköpostitse tietoa vanhusneuvoston aiemmin esittämään kysymykseen seniorikeskushankkeiden tilannetiedosta. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluiden edustaja oli estynyt osallistumaan kokoukseen, joten vanhusneuvosto tutustui lähetettyyn materiaaliin.

Vanhusneuvosto totesi, että ikääntyneiden määrä nousee ja palvelun tarve kasvaa. Ehdotettiin, että tuleva vanhusneuvosto käy tutustumassa eri seniorikeskuksiin ja pyytää selvityksiä, miksi kunta-Helsingissä seniorikeskusten rakennushankkeet eivät etene.

c. Muut toimijat

Kaupunginkanslia, Tommi Sulander: [Toimintaympäristö-sivustoa](#) on päivitetty ja uudelle valtuustolle on valmisteltu tiivistettyä tietoa. Toimintaympäristö-sivulle on viety myös ikääntyneisiin liittyvää tietoa. Uusi strategia pyritään saamaan valmiiksi jo ennen kesälo-mia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, Minna Ekman: Ikääntyneiden liikunnan kurssiasiak-kailta on kerätty palautetta. Kyselyjä lähetettiin noin 3500 ja vastauksia saatiin vajaa 1800. Ulkokuntosalikampanjat jatkuvat vielä tämän viikon ajan. Toiveena on, että ikäänty-neet löytäisivät kesäkaudella ulkokuntosalit ja puistojumpat. Helsinki-päivänä 12.6. on [Unelmien lavatanssit](#) Malmilla.

Helsingin seurakuntayhtymä, Ulla Lumijärvi: Ruokailut jatkuvat ja niiden asiakasmäärät ovat lisääntyneet. Ilmaisten tai edullisten ruokailujen tietoja löytyy osoitteesta www.ruoka-apu.fi tai seurakuntien työntekijöiltä. Seurakunnan järjestämä toiminta on retkiä lukuun ottamatta pääasiassa ilmaista ja kirkon jäsenyyttä ei kysytä.

Jade-yhteisö, Eva Rönkkö: Näkökulmia ikääntyneiden moninaisuuteen on esillä 26.5.–31.5. järjestettävillä [Hopeamyly-hyvinvointifestareilla](#) olevassa keskustelutilaisuudessa. Jadessa ryhmätoiminta lisääntyy. Eläkeläiset ry:n toimintaan tavoitetaan yhä enemmän ukrainalaisia.

Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat, Marja Ruotsalainen: Aktiivinen toiminta kesäretkineen jatkuu vielä muutaman viikon ajan ennen kesälomia. Hankehaku THL:n terveyden edistämisen määrärahaan on käynnissä. Paljon yhteistyötä tehdään myös aiesopimuksien muodossa. Helsingin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustushaku on myös käynnissä. Rahoituksen varmistumisen epävarmuus vaikuttaa työskentelyyn. Hallitus on myöntänyt omaishoitoon 16 miljoonaa, minkä tarkoituksena on korottaa vähimmäispalkkioiden määrää ja turvata perhehoitoa, sekä edistää yhteneväisiä myöntämiskriteerejä.

Helsingin Muistiyhdistys, Maarit Turu-Gromoff: Yhteydenotot lisääntyvät ja osa ryhmistä on täynnä. Rahoitushaku on myös käynnissä. Taloudelliset resurssit aiheuttavat huolta, miten kasvaviin tarpeisiin voidaan vastata. Toisaalta muistiasioita nousee muilla tavoilla esiin esim. kulttuurissa. Toiminnassa on mm. aivotreeniryhmiä, vertaistukiryhmiä, liikuntaa, luontoa ja teemakursseja. Muistiasiat koskevat myös työikäisten perheitä. Verkko sivuja ollaan uudistamassa tavoittamisen parantamiseksi. 27.5. klo 14 on Tuomiokirkon kryptassa [tapahtuma](#), jossa Hanna Jensen ja Sirpa Pietikäinen keskustelevat.

Helsingin Kansallinen senioripiiri, Olavi Nieminen: Jäsenmäärä on noussut. Piirikokous on pidetty. Toiminta jatkuu kesätauon jälkeen elokuussa. Ohjelma löytyy [verkkosivuilta](#). Tilojen puute on ongelma, erityisesti Länsi-Helsingin alueella.

Samrådet i SPF Helsingfors, Erik Wallin: Kevätkausi päättyy Helsinki-päivän risteilyyn 12.6. Syksyllä on tulossa mm. terveysaiheinen seminaari lokakuun alussa, kuukausitilaisuuksia ja kävelyjä. Esimerkiksi hallituksiin on vaikeuksia löytää toimitsijoita.

Helsingin kunnalliset eläkeläiset, Liisa Hangonmäki: Yhdistys täyttää 70 vuotta. Toimijoita löytyy, vaikka jäsenmäärä on hieman pienentynyt. Tilakysymykset ovat ongelmallisia. Suvilahden tilojen käyttöön on kysytty järjestöltä ideoita. Kunnalliset eläkeläiset ehdottivat, tiloja annettaisiin järjestöjen käyttöön. Tarkempaa tietoa kyselyn toteuttajasta ei ole, mutta järjestöjen ja tulevan vanhusneuvoston kannattaa seurata tilannetta. Tilojen käytössä on noussut esiin myös palvelukeskusten viikonloppuaukioloajat ja yhdistyksen toive niiden pidentämiseen.

Eläkeläiset ry., Helsingin aluejärjestö, Marjatta Järvi: Ennen kesälomia on tulossa vielä aluejärjestön matka Kotkaan. Syysretki on tulossa 18.9. Salmen ulkoilualueelle. Joillakin yhdistyksillä on myös kesäkahviloita. Seniorikeskusten kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää. Yhdistys on jo aloittanut suunnittelemaan Kinaporissa joulujuhlaa. Ensi vuonna Kinaporin palvelukeskus täyttää 40 vuotta, ja yhdistys on mukana siihen liittyvässä kumpu-panuuspäivässä.

Eläkkeensaajien keskusliitto, Lala Sjöblom: Jäsenmäärä on valtakunnallisesti vähentynyt ja toimijoiden ja kokoontumispaikkojen saaminen on ollut työlästä. Seurakunnilta on

VANHUSNEUVOSTO

saatu kokoontumispaikkoja ja yhdistys on tästä kiitollinen. Kohtuuhintainen asuminen Helsingissä on puhuttanut jäsenistöä, kun monille on tullut kehotuksia edullisempaan asuntoon hakemisesta. Toinen esiin noussut asia on hoitotakuu ja sen toteutuminen. Seuraavan vanhusneuvoston toivotaan saavan valtuustoon puhe- ja läsnäolo-oikeus.

10 Muut asiat:**a. Muistiystävällinen Helsinki -koulutus Helsingin kaupungin työntekijöille on valmistumassa**

Koulutus on tarkoitettu kaikille kaupungin työntekijöille, erityisesti heille ketkä eivät ole sote-alan koulutettuja. Koulutuksen tekeminen liittyy kuluvan kauden hyte-toimenpiteisiin.

11 Tiedotusasiat:**a. Helsingin vanhusneuvoston toiminta on nostettu esimerkkinä strukturoidusta hallinnollisesta rakenteesta WHO:n European Healthy Cities Phase VII -raporttiin.**

Vanhusneuvosto nosti lisäksi esiin toiveensa Age Friendly Cities -verkostoon liittymisestä.

b. Vanhusneuvoston toimintakauden vaihdos

Kerrattiin vanhusneuvoston toimintakauden vaihdokseen liittyvät aikataulut. Suunnitelmana on, että kaupunginhallitus päättää uuden vanhusneuvoston asettamisesta elokuussa. Sen jälkeen asettamispäätöksessä nimetyt järjestöt saavat pyynnön jäsenen ja varajäsenen nimeämisestä. Uuden vanhusneuvoston on tarkoitus päästä aloittamaan syyskuussa.

Uudelle vanhusneuvostolle nostettiin vielä aihe-ehdotuksena ikärasismi.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00 kiittäen vanhusneuvostoa hyvästä yhteistyöstä. Vanhusneuvoston jäsenet myös kiittivät kuluneesta toimintakaudesta ja siitä, että yhteisesti on edistetty ikääntyneiden asioita.

Auni-Marja Vilavaara
puheenjohtaja

Marja Säikkä
sihteeri

Muistion tarkistivat:

Lahja "Lala" Sjöblom

Maarit Turu-Gromoff